Könyvajánló

Bokorné Szegő Hanna: Nemzetközi jog. *Bp. Aula Kiadó 1997, 378 oldal, 2980 Ft*

A technika rohamos fejlődése nemhogy csökkentené az államok közötti feszültségeket, inkább számos globális problémát hoz felszínre. Bokorné Szegő Hanna meggyőződése, hogy a nemzetközi jog döntő szerepet kap az államközi kapcsolatok zavarainak elhárításában.

Az egyetemi tankönyvben a szerző – három évtizedes oktatói tapasztalataira támaszkodva – a nemzetközi jog ismeretanyagát foglalja össze. Nem foglalkozik a nemzetközi jog kialakulásának történetével, az azzal kapcsolatos különféle elméleti felfogásokkal, viszont átfogó képet nyújt mind- arról, ami az olvasóközönség (az egyetemi hallgatók és elsősorban a külügyi szakemberek) érdeklődésére számon tarthat.

A tankönyv először meghatározza a nemzetközi jog helyét a nemzetközi kapcsolatokban, majd bemutatja a kapcsolatok alanyait, és sorra veszi a nemzetközi jog forrásait. A nemzetközi szerződések joga éppúgy tárgya a nemzetközi jognak, mint az állam, az államterület, továbbá a területi felség alatt nem álló térségek meghatározása. Az emberi és kisebbségi jogok védelmével külön fe-jezet foglalkozik. A nemzetközi kapcsolatok állami szerveinek működését követően az állam nemzetközi felelősségének kérdéseit, az államok közötti viták békés elintézésének eljárásait, valamint a fegyveres összetűzések nemzetközi jogi vonatkozásait tárgyalja a szerző. Tárgy- és névmutató, valamint a különféle fejezetekhez ajánlott irodalom jegyzéke egészíti ki a kötetet.

A mű nemcsak egyetemi oktatási anyagként szolgálhat, hiszen a téma kézikönyv értékű összefoglalását nyújtja.

Cole, Michael–Cole, Sheila R.: Fejlődéslélektan. *Bp. Osiris Kiadó 1997, 787 oldal, 2850 Ft (Osiris tankönyvek)*

A tankönyvnek szánt kiadvány a fejlődéslélektan átfogó tudományos feldolgozására vállalkozik a csecsemőkortól a gyermek- és serdülőkoron át a felnőtt- és időskorig.

Az amerikai szerzőpár szerint az emberi fejlődést olyan életfolyamatként kell felfogni, amely az emberi kultúra egyedi közegében kölcsönhatásba lépő biológiai, társadalmi és pszichológiai tényezők összefonódásából emelkedik ki. Ezért nemcsak azt mutatják be, hogy milyen szerepet játszanak ezek a tényezők, hanem azt is, hogyan lépnek kölcsönhatásba a legkülönfélébb kulturális környezetekben.

Egy bevezető jellegű anyagrészt követően a könyv szerkezetileg öt részben tárgyalja az egyedfejlődés szakaszait. (A részek címei: *A kezdetek, Csecsemőkor, Kisgyermekkor, Iskoláskor, A serdülőkor és azon túl.)* A fejezetek – ezekből tizenhét található – végén rövid összefoglalás és a „kulcsszavak" felsorolása könnyíti az anyag megtanulását. A kötetet a szakkifejezések jegyzéke, a hivatkozott irodalom felsorolása, továbbá a név- és tárgymutató zárja.

Alapvetően a neveléslélektant felsőfokon tanuló hallgatóknak szánt kötet egyben fontos kézikönyv is. Ez a nagyszabású munka hatalmas tényanyagot tartalmaz, képekkel, ábrákkal gazdagon illusztrált, szövege közérthető.

Dobay Péter: Vállalati információmenedzsment. *Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1997, 311 oldal, 1185 Ft*

„Kockáztassuk meg a véleményt: az információ menedzselése lesz a következő évtized vállalati-üzleti sikereinek titka" – írja a szerző egyetemi tankönyvnek készült munkája összefoglalásában.

Az információmenedzsmentnek el kell érnie a szervezet igényének pontos megfogalmazását, fel kell mérnie a szervezet információs szintjét, gondoskodnia kell az információk szűréséről, elérhetővé téve a külső információs erőforrásokat, meg kell oldania az információtárolás, visszakeresés lehetőségét, tudatosítania kell a szervezet tagjaiban az információs ellátás és felhasználás jelentőségét.

Dobay Péter ennek megfelelő mélységben tárgyalja a témát, amelyben az alapfogalmak, az információmenedzsment meghatározása éppúgy szerepel, mint a vezetői információ megszervezése, az információval való gazdálkodás, az információs rendszerek tervezése és szervezése, valamint az internet menedzsment szempontú felhasználása. Olyan igazán gyakorlati témák is szerepelnek a könyvben, mint a költség–haszon elemzések lehetséges módszereinek kimunkálása vagy a rendszerek értékelése, illetve ellenőrzése.

Az irodalomjegyzékkel, tárgymutatóval és angol rövidítésjegyzékkel kiegészített kötet a közgazdászhallgatókon kívül menedzserek, vezetéstudományi szakemberek érdeklődésére számíthat.

Pokol Béla: Szociológiaelmélet. *Bp. Felsőoktatási Koordinációs Iroda, 1997, 542 oldal, 1990 Ft*

A könyv mintegy összefoglalja a szerző munkásságát, amelyet a szociológiaelmélet terén a legutóbbi tizenöt évben kifejtett. Pokol Béla nézeteire kezdetben leginkább *Niklas Luhman* gondolatai hatottak, két alkalommal ösztöndíjasként is dolgozott a bielefeldi egyetemen a neves német professzor mellett. Később a francia szociológiaelmélet képviselői (Bourdieu, Foucault stb.) is hatást gyakoroltak a szerzőre, akinek munkásságában így a társadalmi struktúráknak az intézményrendszer szempontjából történt elemzése a továbbiakban kiegészült a társadalmi csoportok politikai, kulturális és nyelvi küzdelmeinek vizsgálatával.

A kötet három részben, összesen tizennyolc fejezetben tárgyalja a szociológiaelmélet tárgykörét. Az első, elméleti keretet adó részben a szerző végső soron a *„professzionális intézményrendszerek elméletét"* kísérli meg kialakítani. Itt még a sok elmélet mellett főként Luhmané dominál. A második rész a tudomány, a politika, a tömegkommunikáció és a jog intézményrendszerét tekinti át. A harmadik rész a modern francia szociológiaelméleteket ismerteti. A kötet zárófejezete Luhman és Bourdieu elméleti kiindulópontjainak összevetésével fejezi be az elemzést.

A terjedelmes kötet az elméleti szociológia és a modern társadalomelméleti gondolkodás főbb áramlatainak jó összefoglalását adja.

Somlai Péter: Szocializáció. A kulturális átörökítés és a társadalmi beilleszkedés folyamata. *Bp. Corvina Kiadó, 1997, 195 oldal, 1450 Ft (Egyetemi Könyvtár)*

Somlai Péter tankönyve egy viszonylag új tudományággal, pontosabban a szocializáció elméletével ismerteti meg olvasóját. A szocializáció a szociológia és a társadalomlélektan közös kutatási területe, tárgya a társadalmasodás, vagyis annak vizsgálata,

hogy az egyén hogyan illeszkedik be a társadalomba, melyek a társadalom életében való hatékony részvételhez szükséges szabályok és normák.

A szerzőt, aki a magyar társadalomtudomány nemzetközileg is megbecsült képviselője, már a 70-es évek második felétől foglalkoztatták a szocializáció kérdései. Előbb a családi kapcsolatok szervezeti formáit és alakulását vizsgálta, majd pedig azt, hogyan folyik a kamaszok szocializációja.

A könyv első része a kultúra átörökítésének lehetséges útjait – ezen belül a tanulás modelljeit, illetve az átörökítés mechanizmusait – tárgyalja. A második rész a szociális integráció világába vezet: az elsődleges (életkori és nemi) szerepeket követően a társadalmi normákkal foglalkozik. E helyt külön fejezet tárgyalja a deviancia kérdéskörét. A harmadik rész az elsődleges szocializáció intézményeinek – család, kortárscsoport, iskola – szerepét vizsgálja. Szakirodalom címmel a téma hazai és nemzetközi irodalmát is közli a szerző, kiváló bibliográfiát nyújtva mindazoknak, akiket a szocializáció témája bővebben is érdekel.

E hiánypótló munkát haszonnal forgathatják, akik a társadalomtudomány gyakorlati területei iránt érdeklődnek vagy e területen tevékenykednek (pedagógusok, szociális munkások stb.).

Szöveggyűjtemény a kisebbségi ügyek rendőrségi kezelésének tanulmányozásához. *Bp. COLPI (Alkotmány- és Jogpolitikai Intézet, a Nyílt Társadalom Intézet Társintézete) 1998, 379 oldal, ár nélkül*

A hazai sajtó tavasszal nagy figyelmet szentelt egy abban az időben napvilágot látott felmérés eredményének, amely a rendőrök előítéletességével volt kapcsolatos. Jelen kiadványra, amelyben a szóban forgó adatok olvashatók, kevesebb figyelem irányult.

A könyvhöz, amely tulajdonképpen egy a rendőrség és a cigányság kapcsolatainak javítását szolgáló oktatási segédlet, *Kaltenbach Jenő,* a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa írt előszót.

A terjedelmes kötet hat fejezetre oszlik. Az első két fejezet lényegében jogszabályok gyűjteménye. Az első a kisebbségi ügy kezelésének nemzetközi normáit közli, illetve ezek tükröződését a hazai jogi szabályozásban. A második azokat az állami (rendőrségi) intézkedéseket veszi számba, amelyek a cigányság élethelyzetének javításáért, az esélyegyenlőtlenség mérsékléséért, ezen belül a megkülönböztetésmentes rendőri tevékenység kialakulása érdekében születtek. A harmadik anyagrész tanulmányokat közöl neves szerzők *(Csepeli György, Tauber István* stb.) tollából a rendőrség és a cigányság viszonyáról. A következő fejezet a kisebbségi ombudsman, a cigányszervezetek és a jogvédő irodák tapasztalatairól számol be. Az ötödik fejezet *Nézetek a kisebbségi kérdésekről* címmel újabb tanulmányokat közöl. A könyv utolsó fejezete a kisebbségi ügyekkel foglalkozó állami, önkormányzati szervek és civil szervezetek jegyzékét tartalmazza.

Az értékes összeállításban, amelynek elkészítésében népes szerzőgárda működött közre, számos olyan információ található, amely a büntetés-végrehajtás személyi állománya számára is hasznos lehet.

(Válogatás a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság szakkönyvtára szerzeményeiből)